

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege a pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ (*)

1. Descrierea situației actuale

În data de 21 noiembrie 2011, Legea nr. 214/2011 pentru organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, intrând în vigoare la trei zile după publicare, respectiv în data de 24 noiembrie 2011.

Legea nr. 214/2011 stabilește, la nivel național, categoriile de pajiști supuse regimului de organizare, administrare și exploatare. Totodată, prin această lege s-a dorit îmbunătățirea cadrului normativ ce reglementează concesionarea pajiștilor comunale și urbane, astfel încât suprafețele declarate ca pajiști la 1 ianuarie 2007 să fie în continuare utilizate pentru creșterea animalelor și producerea de furaje și, totodată, s-a instituit obligativitatea concesionării acestora organizațiilor și asociațiilor locale ale crescătorilor de animale, legal constituite.

Însă, legea cuprinde prevederi neuniforme care au condus la imposibilitatea implementării acestora. Sintetizăm, în continuare, câteva dintre principalele neclarități și inadvertențe constatate:

- la art. 1 alin. (1) lit. a) se reglementează „pajiștile proprietate publică și privată a statului și *pajiștile comunale și urbane care fac parte din domeniul privat al statului și se află în administrarea consiliilor locale respective*”, iar la lit. d) și e) ale aceluiași articol avem referiri la pajiști „*proprietate privată a comunelor, orașelor sau, după caz, a municipiilor, aflate în administrarea primăriilor*”.

Mai mult, potrivit art. 7 al capitolului II -“pajiști comunale și urbane” din lege, „*pajiștile comunale și urbane sunt acele pajiști care sunt proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale*, dobândite prin contracte de vânzare-cumpărare, prin donație, prin răscumpărare, prin legi de împrumut și cu ocazia comasării”.

În condițiile în care legea nu reglementează „pajiștile comunale și orașenești/urbane” în mod unitar, este imposibilă punerea în aplicare a acestora și de asemenea este necesară stabilirea cu claritate a regimului juridic a dreptului de proprietate, precum și identificarea corectă a proprietarilor și a administratorilor legali ai pajiștilor;

- de asemenea, în lege se face vorbire despre concesionarea suprafețelor de teren ocupate cu *pajiști comunale și urbane*, însă acestea sunt, *exclusiv, în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale*, fapt pentru care nu pot fi concesionate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, se pot concesiona doar serviciile de utilitate publică care au ca obiect utilizarea pajiștilor în scopul pășunatului și creșterii animalelor, în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, fapt pentru care trebuie reglementată, la nivel de lege, posibilitatea înființării acestora prin hotărâri ale consiliilor locale.

- totodată, prin lege se instituie obligativitatea ca pajiștile să fie concesionate organizațiilor și asociațiilor locale ale crescătorilor de animale, legal constituite, de pe raza unității administrativ-teritoriale. În aceste condiții consiliile locale care au solicitat plăți directe pentru suprafețele de pajiști prin intermediul Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură nu vor mai fi eligibile pentru plăți directe în anul 2012. Trebuie menționat că există situații în care unele consilii locale au solicitat și plăți de agromediu și/sau plăți pentru zonele defavorizate și în aceste cazuri, Agenția de Plăți și Intervenție

	pentru Agricultură va fi nevoită să recupereze plățile din anii anteriori ca plăți necuvenite datorită întreruperii angajamentelor asumate. În consecință, gradul de absorbție a fondurilor europene se diminuează și, totodată, vor fi afectate bugetele unităților administrativ-teritoriale; - Art. 8 conține noțiuni contradictorii și/sau interpretabile: astfel la alin. (1) se prevede faptul că „pajiștile comunale și urbane se folosesc <i>exclusiv</i> pentru pășunat, ca fânețe și pentru cultivarea plantelor erbacee specifice zonei, în vederea obținerii de masă verde, fân sau semințe,, iar la alin. (2) al aceluiași articol se prevede că: „activitățile care se desfășoară pe pajiști sunt numai acelea pentru creșterea potențialului de producție a solului și <i>se pot realiza perdele de protecție, construcții zoopastorale, surse de apă potabilă, regularizarea cursurilor de apă, lucrări de îmbunătățiri funciare și proiecte având ca obiect de investiții producerea și utilizarea energiei regenerabile</i>”. Prevederile art. 8 alin. (2) au creat confuzie la nivel local, de la apariția legii existând multe solicitări cu privire la scoaterea definitivă din circuitul agricol a unor pajiști în vederea realizării unor obiective de investiții similare celor enumerate de lege, dar care nu pot duce la realizarea scopului dispus de legiuitor, acela de a crește potențialul de producție a solului, deși Legea nr. 214/2011 nu reglementează scoaterea din circuitul agricol. Precizăm că problemele de aplicare a legii și existența necorelărilor legislative au fost constatate și de Curtea Constituțională, potrivit Deciziei nr. 733 din 10 iulie 2012 a Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 214/2011 pentru organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor, în ansamblul ei, precum și, în special, a dispozițiilor art. 25 alin. (1), art. 7 și art. 14 alin. (2) din Legea nr. 214/2011, ceea ce implică corectarea reglementărilor din legea menționată.
2. Schimbări preconizate	Principalul aspect ce trebuie reglementat prin proiectul de lege este cel privind obligația deținătorilor de pajiști permanente să mențină suprafața totală ocupată cu pajiști la 1 ianuarie 2007 și înregistrate în Registrul agricol ca pășune/fâneță la acea dată, inclusiv cele aflate în administrarea ADS, conform prevederilor Legii nr. 157/2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005. Prin excepție de la prevederile susmenționate, scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a pajiștilor, se poate face cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru: - amplasarea de construcții care deservesc activități agricole, - infrastructuri de comunicații radio – TV sau telefonie, - refugii în caz de urgență, - înființarea de noi capacități de producere a energiei regenerabile, care să nu afecteze buna exploatare a pajiștilor, declarate de utilitate publică pentru lucrări de interes național, județean sau local, în condițiile Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată, - amplasarea obiectivelor de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare. Amplasarea obiectivelor menționate se va putea face doar sub condiția realocării și/sau a compensării anticipate a suprafețelor respective.

	Se propune ca pentru punerea în valoare a pajiștilor aflate în domeniul public al comunelor, orașelor, respectiv municipiilor, și pentru folosirea eficientă a acestora, consiliile locale, în baza cererilor crescătorilor de animale, persoane fizice/juridice înscrise în Registrul Național al Exploatațiilor (RNE), să încheie contracte de concesiune/închiriere, în condițiile legii, pentru suprafețele de pajiști disponibile, proporțional cu efectivele de animale deținute în exploatație, pe o perioadă de minimum 10 ani. Pentru punerea în valoare a pajiștilor aflate în domeniul privat al comunelor, orașelor, respectiv municipiilor și folosirea eficientă a acestora, consiliile locale, în baza cererilor crescătorilor de animale, persoane fizice sau juridice înscrise în Registrul Național al Exploatațiilor (RNE), pot să încheie contracte de închiriere, în condițiile legii, pentru suprafețele de pajiști disponibile, proporțional cu efectivele de animale deținute în exploatație, pe o perioadă de minimum 10 ani. Totodată, s-a avut în vedere ca utilizatorii pajiștilor să aibă obligația de a lua toate măsurile pentru întreținerea în condiții optime a pajiștilor, cu păstrarea scopului pentru care au fost contractate. Pentru pajiștile aflate în proprietatea publică și privată a statului administrate de ADS, atribuirea contractelor se face conform prevederilor Legii nr. 268/2001. Beneficiarii reconstituirii dreptului de proprietate conform legilor proprietății, au obligația de a menține categoria de folosință pajiști. Se propune ca Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor legii să se aprobe prin hotărâre a Guvernului, la propunerea MADR, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii. Art. 61 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare, reglementează, la alin. (1) că: <i>“Modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al acelui act sau dacă nu privește întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză; în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat.”</i> În consecință, se propune abrogarea Legii nr. 214/2011.
3. Alte informații (**)	Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic	Aplicarea măsurilor prevăzute în prezentul proiect de lege va avea ca rezultat crearea de ferme viabile din punct de vedere economic și orientate spre piață. Impactul este semnificativ atât pentru mediul economic rural, cât și pentru securitatea alimentară a populației urbane. Aplicarea măsurilor prevăzute în prezentul act normativ va permite fermierilor să-și elaboreze propriul plan de afaceri și program de dezvoltare pe termen scurt și mediu, adaptat la cerințele pieței.
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de lege nu se referă la acest subiect
3. Impactul asupra mediului de afaceri	Prin aplicarea acestui act normativ România va deveni producătoare și exportatoare de produse de origine animală și va avea o contribuție semnificativă la creșterea produsului intern brut. Sunt create oportunități de dezvoltare a producției și implicit a mediului de afaceri prin creșterea competitivității activităților agricole, a fluxului comercial al resurselor materiale necesare fermierilor, cât și a fluxului de capital asigurat de mediul bancar pentru finanțarea activităților

	agricole.
4. Impactul social	Dezvoltarea activităților agricole în spațiul rural asigură crearea de noi locuri de muncă și stabilizarea populației. Grupurile țintă avute în vedere sunt producătorii agricoli persoane fizice sau persoane juridice care exploatează pajiștile.
5. Impactul asupra mediului (***)	Fermierii care solicită plăți directe dezvoltă activități agricole economice cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu care privesc pe lângă standarde pentru protecția mediului și standarde pentru menținerea suprafețelor de pajiști existente la data de 1 ianuarie 2007. Impactul va fi deosebit de benefic pentru că are în vedere valoarea naturală a terenului, menținerea, întreținerea și utilizarea terenului în condiții de păstrare a compoziției floristice a pajiștilor care va fi un câștig pentru calitatea mediului.
6. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Nu are impact. Proiectul este corelat cu dispozițiile Convenției europene a drepturilor omului și ale protocoalelor adiționale la aceasta, ratificate de România, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.
7. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)	
Nu este cazul	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ este necesar pentru aplicarea Regulamentului (CE) nr.73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg aranjamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au avut loc consultări cu reprezentanți ai asociațiilor crescătorilor de animale.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de <i>lege a pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar</i> , a fost transmis cu adresa nr. 69803/13.11.2012 a MADR pentru analiză la Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, și Asociația Comunelor din România. În cadrul procedurii de consultare conform art. 5 alin.(1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 521/2005, până la data de 12.12.2012 structurile asociative ale autorităților administrației publice locale nu au comunicat propuneri și observații cu privire la proiectul de act normativ.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul este supus avizării Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, prin afișarea proiectului de act normativ pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Acțiunea de informare se face prin afișarea pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și al Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Instituția publică responsabilă cu implementarea măsurilor cuprinse în proiectul de act normativ este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.
2. Alte informații	Nu este cazul.

În acest sens, am elaborat prezentul proiect de *lege a pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar*, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Daniel CONSTANTIN

AVIZĂM FAVORABIL,

**VICEPRIM-MINISTRU
MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE**

Daniel CHIȚOIU

**VICEPRIM-MINISTRU
MINISTRUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE**

Nicolae Liviu DRAGNEA

MINISTRUL DELEGAT PENTRU BUGET

Liviu VOINEA

MINISTRUL ECONOMIEI

Varujan VOSGANIAN

MINISTRUL DELEGAT PENTRU ENERGIE

Constantin NIȚĂ

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

Radu STROE

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Mircea DUȘA

**MINISTRUL PENTRU
SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ**

Dan NICA

MINISTRUL TRANSPORTURILOR

Relu FENECHIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Titus CORLĂȚEAN

MINISTRUL FONDURILOR EUROPENE

Eugen Orlando TEODOROVICI

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Mona Maria PIVNICERU